

PATVIRTINTA
Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos
gimnazijos direktoriaus
2024 m. balandžio 15 d.
įsakymu Nr. V-145

KELMĖS RAJONO UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) skirtas Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijai.

2. Tvarkos aprašu siekiama padėti gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarkos aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijoje sąlygas.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais: pirotechnikos priemonės, psichiką veikiančios priemonės (tabakas, elektroninės cigaretės, alkoholis, narkotinės medžiagos, energetiniai gėrimai), šaltieji ir šaunamieji ginklai, žiebtuvėliai, degtukai, lazeriniai prožektoriai, „Moment“ klėjai, rėžtukai, dujų balionėliai, aerosoliniai purškikliai.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam, fiziniam saugumui, turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

5. Gimnazijos darbuotojas, esant Tvarkos apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 5.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 5.2. iškviešti gimnazijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
- 5.3. organizuoti mokinio(-ių) daiktų patikrinimą ir užpildyti patikrinimo aktą (1 priedas);
- 5.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

6. Taikant Tvarkos apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

7. Poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus gimnazijos tvarkos taisyklių ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas gimnazijos administracijos atstovas ar socialinis pedagogas, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

9. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir veiksmai fiksuojami raštu, užpildant poveikio priemonės taikymo anketą (2 priedas), kurią pildo priemonę pritaikęs mokytojas ir joje dalyvavęs administracijos atstovas arba socialinis pedagogas.

10. Gimnazijos darbuotojas, įtaręs, kad mokinys gimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, privalo vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437, ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos.

III SKYRIUS

UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

11. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

12. Pakeitus ugdymo(-si) vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo (mokytojo padėjėjo, socialinio pedagogo, pavaduotojo ugdymui, mokytojo) arba mokiniui yra teikiama reikiama švietimo pagalba.

13. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama administracijos atstovo ar socialinio pedagogo sprendimu, atsižvelgus į darbuotojo (prižiūrėjusio mokinių pakeitus jo ugdymosi vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS

GINNAZIJOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

14. Gimnazijos darbuotojas gali telefonu, vietiniu kompiuteriniu tinklu ar įpareigojant mokinių išsikviesti budintį gimnazijos administracijos atstovą, socialinį pedagogą, klasės auklėtoją, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

15. Budintis gimnazijos administracijos atstovas, socialinis pedagogas, klasės auklėtojas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V SKYRIUS

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

16. Jeigu gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys(-iai) gali turėti draudžiamų daiktų, gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Gimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

17. Budintis gimnazijos administracijos atstovas, socialinis pedagogas, klasės vadovas turi teisę prašyti mokinio ar grupės mokinių parodyti jo(-ų) asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

18. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu dalyvauja

mažiausiai du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – budintis administracijos atstovas arba socialinė pedagogė ir klasės auklėtojas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

19. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

20. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas budinčio gimnazijos administracijos atstovo, socialinio pedagogo, klasės vadovo.

VI SKYRIUS

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

21. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

21.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

21.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

21.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

21.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

21.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

21.6. atskirti mokinį, griauinantį bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis socialinio ar specialiojo pedagogo kabinete, informaciniame centre, mokyklos fojė, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas už renginį atsakingo darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

22. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

23. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose: mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus; mokinį vedant už rankos; guodžiant mokinį; pasveikinant mokinį; padedant neįgaliam mokiniui; mokant mokinį groti instrumentu, šokti; rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus; rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones; teikiant pirmąją pagalbą.

24. Pagrįstų fizinių veiksmų panaudojimas neturi kelti grėsmės vaikų gyvybei ir sveikatai.

25. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Gimnazijos poveikio priemonių taikymo tvarka numatyta gimnazijos pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams modelio apraše.

27. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nagrinėja gimnazijos Vaiko gerovės komisija.

28. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus gimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

29. Gimnazijos darbuotojai taiko poveikio priemones griežtai laikydamiesi nurodytų reikalavimų.

UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJA
MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMO AKTAS

Data: _____

Mokinio vardas ir pavardė: _____ Klasė _____

Patikrinime dalyvaujantys darbuotojai (pareigos, vardas, pavardė):

Patikrinimo rezultatai: _____

(parašas)

(gimnazijos vadovo ar kito įgalioto asmens vardas, pavardė)

(parašas)

(gimnazijos atstovo vardas, pavardė)

(parašas)

(mokinio vardas, pavardė)

**UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJA
POVEIKIO PRIEMONĖS TAIKYMO ANKETA**

_____ (data)

Pritaikyta poveikio priemonė

Mokinio (-ių) vardas (-ai) ir pavardė (-ės) : _____

Mokytojas : _____

Kur ir kada įvyko konfliktas (vieta ir laikas):

Problemos, konflikto aprašymas :

(parašas)

(vardas, pavardė)

Administracijos atstovo ar (ir) socialinio pedagogo pastaba

(parašas)

(vardas, pavardė)

Susipažinau:

(vieno iš tėvų (globėjo, rūpintojo) vardas, pavardė, parašas, data)

PAGALBOS NETINKAMAI BESILEGIANTIEMS MOKINIAMS MODELIS

